

ایجاد و توسعه خوشه‌های صنعتی

بر اساس روش سازمان توسعه صنعتی ملل متحد

مترجم: غلام‌علی قاسمی

www.ketab.ir

عنوان و نام پدیدآور	:	ایجاد و توسعه خوشه‌های صنعتی بر اساس روش سازمان توسعه صنعتی ملل متحد / [سازمان توسعه صنعتی ملل متحد]؛ مترجم غلامعلی قاسمی؛ ویراستار مریم نوتاش.
مشخصات نشر	:	تهران: بزرگراه، ۱۴۰۰.
مشخصات ظاهری	:	۱۵۱ ص: جدول.
شابک	:	۹۷۸-۶۲۲-۹۷۴۶۵-۸-۵
وضعیت فهرست نویسی	:	فپا
موضوع	:	خوشه‌های صنعتی
موضوع	:	Industrial clusters
موضوع	:	خوشه‌های صنعتی -- ایران
موضوع	:	Industrial clusters -- Iran
شناسه افزوده	:	قاسمی، غلامعلی، ۱۳۴۳ -
شناسه افزوده	:	نوتاش، مریم، ۱۳۶۳ -، ویراستار
شناسه افزوده	:	سازمان توسعه صنعتی ملل متحد
شناسه افزوده	:	United Nations Industrial Development Organization
رده بندی کنگره	:	۷۹HC
رده بندی دیویی	:	۹/۳۳۸
شماره کتابشناسی ملی	:	۸۵۰۶۶۶۳
اطلاعات رکورد کتابشناسی	:	بها

ایجاد و توسعه خوشه‌های صنعتی

بر اساس روش سازمان توسعه صنعتی ملل متحد

نویسنده	:	سازمان توسعه صنعتی ملل متحد
مترجم	:	غلامعلی قاسمی
نوبت چاپ	:	اول، ۱۴۰۰
شمارگان	:	۵۰۰ نسخه
چاپ	:	کسری
شابک	:	۹۷۸-۶۲۲-۹۷۴۶۵-۸-۵
تلفکس	:	۷۷۶۱۳۵۹۰
نشانی	:	تهران، خیابان بهار جنوبی، مجتمع تجاری-اداری
پست الکترونیکی	:	بهار، طبقه دوم تجاری، واحد ۳۵۴
بها	:	bezangah.pub@gmail.com
	:	۸۰۰۰۰ تومان

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۷
مقدمه مترجم.....	۹
بخش یکم: مقدمه‌ای بر روش سازمان توسعه صنعتی ملل متحد یونیدو.....	۱۳
بخش دوم: درک خوشه‌های MSME.....	۱۷
۱-۲- تعریف خوشه MSME چیست؟.....	۱۷
۲-۲- چه چیزی یک خوشه نیست؟.....	۱۹
۳-۲- خوشه‌ها به عنوان ابزاری برای توسعه بنگاه‌های کوچک و متوسط (SME).....	۲۰
۴-۲- خوشه‌ها در اقتصادهای توسعه‌یافته و در حال توسعه.....	۲۱
۵-۲- خوشه‌ها در اقتصادهای توسعه‌یافته.....	۲۱
۶-۲- خوشه‌ها در کشورهای در حال توسعه.....	۲۲
بخش سوم: رویکرد توسعه خوشه یونیدو.....	۲۹
۱-۳- پیشینه.....	۲۹
۲-۳- هدف توسعه خوشه.....	۲۹
۳-۳- سازمان متولی.....	۳۰
۴-۳- اصول اصلی.....	۳۰
۵-۳- مراحل رویکرد توسعه خوشه.....	۳۲
۶-۳- رویکرد فرایندی.....	۳۴
۷-۳- نقش CDAها.....	۳۵
۸-۳- رویکرد حلقه.....	۳۵
بخش چهارم: انتخاب خوشه‌ها.....	۳۷
۱-۴- نیاز به انتخاب.....	۳۷
۲-۴- مراحل انتخاب خوشه.....	۳۸

- بخش پنجم: اعتمادسازی و سرمایه اجتماعی ۴۷
- ۱-۵- چه چیزی باعث عملکرد خوشه می‌شود؟ ۴۷
- ۲-۵- نحوه اعتمادسازی ۴۸
- ۳-۵- شاخص‌های اعتمادسازی ۵۱
- ۴-۵- سلب اعتماد ۵۱
- ۵-۵- سرمایه اجتماعی ۵۱
- ۶-۵- چگونه می‌توان سرمایه اجتماعی را فعال کرد؟ ۵۲
- ۷-۵- ماتریس مشارکت و همکاری ۵۳
- بخش ششم: مطالعه شناختی ۵۵
- ۱-۶- هدف مطالعه شناختی ۵۵
- ۲-۶- چه کسی این کار را خواهد کرد؟ ۵۶
- ۳-۶- مراحل شناخت خوشه ۵۶
- ۴-۶- نقشه خوشه ۶۷
- ۵-۶- ویژگی‌های حاصل یک مطالعه شناختی ۷۸
- ۶-۶- مطالعه شناختی و اعتمادسازی ۷۹
- ۷-۶- اعتبارسنجی مطالعه شناختی ۷۹
- ۸-۶- مطالعه شناختی اولین گام است ۷۹
- بخش هفتم: برنامه عمل ۹۵
- ۱-۷- برنامه عمل چیست؟ ۹۵
- ۲-۷- مدت زمان یک برنامه عمل ۹۶
- ۳-۷- چه کسی برنامه عمل را تهیه می‌کند؟ ۹۷
- ۴-۷- سند برنامه عمل ۹۸
- ۵-۷- ویژگی‌های یک برنامه عمل ۱۰۰
- ۶-۷- انواع فعالیت‌های مشترک ۱۰۳
- بخش هشتم: پیاده‌سازی و اجرا ۱۰۹
- ۱-۸- مقدمه ۱۰۹
- ۲-۸- اهداف کوتاه‌مدت و بلندمدت پیاده‌سازی و اجرا ۱۱۰
- ۳-۸- پیاده‌سازی و اجرای یک برنامه عمل سالانه ۱۱۰
- ۴-۸- ارتقا از طریق مجری‌های حرفه‌ای ۱۱۵
- ۵-۸- ایجاد ظرفیت حاکمیت ۱۱۵

- ۸-۶ - مراحل پیاده‌سازی و اجرا ۱۱۸
- ۸-۷ - استراتژی خروج CDA ۱۱۸
- بخش نهم: پایش و ارزیابی ۱۲۱
- ۹-۱ - پایش و ارزیابی چیست؟ ۱۲۱
- ۹-۲ - چرا باید پایش و ارزیابی انجام شود؟ تفاوت نیازها در انواع ذینفعان ۱۲۱
- ۹-۳ - چه چیزی باید اندازه‌گیری شود؟ ۱۲۳
- ۹-۴ - قالب گزارش به عنوان ابزاری برای پایش و ارزیابی ۱۲۳
- ۹-۵ - ارزیابی عملکرد پروژه ۱۲۴
- ۹-۶ - ارزیابی تأثیرات پروژه ۱۲۶
- ۹-۷ - ارزیابی اثربخشی هزینه‌های پروژه ۱۳۴
- ۹-۸ - ارزیابی پایداری ۱۳۶
- ۹-۹ - نتیجه‌گیری، اصول اساسی سیستم‌های توسعه شبکه خوشه و پایش و ارزیابی ۱۳۸
- بخش دهم: نیاز به یک عامل توسعه خوشه ۱۴۱
- ۱۰-۱ - چرا و چه نوع سازمان بی‌وفی نیاز است؟ ۱۴۱
- ۱۰-۲ - عامل توسعه خوشه چیست و چه کاری انجام می‌دهد؟ ۱۴۲
- ۱۰-۳ - ویژگی‌ها و مهارت‌های عامل توسعه خوشه ۱۴۲
- ۱۰-۴ - شرایط کار ۱۴۴
- ۱۰-۵ - CDA و ذینفعان مختلف خوشه ۱۴۴
- ۱۰-۶ - نقش در حال تغییر CDA ۱۴۹

پیشگفتار

تجربه ایجاد شبکه‌هایی از کسب‌وکارهای کوچک و متوسط در کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه همزمان افزایش کارایی و اثرگذاری در روند توسعه اقتصادی و همچنین ارتقا توان رقابتی را در میان بنگاه‌های اقتصادی به همراه داشته است. با نظر به این که همه ظرفیت‌های موجود اقتصادی به ویژه آن‌هایی را که به تنهایی کارایی از پیش نمی‌برند، به کار می‌گیرد. از این رو اهمیت شناخت ویژگی‌های این نوع صنایع و چگونگی فرایند خوشه‌سازی در آن‌ها از اهمیت بسزایی برخوردار است. در این میان مرور تجربه‌های گذشته در کشورهای مختلف می‌تواند ما را با چالش‌ها، موانع و نیز مزایا و وجوه امتیاز این شیوه کسب‌وکار آشنا کند. تجربه‌هایی که وقوف به کم و کیف آن‌ها می‌تواند با کم‌ترین هزینه نتایجی مطلوب را در پی داشته باشد.

با نظر به اهمیت این موضوع و کم‌لطفی حوزه نشر کتاب جهت ارائه آثاری جامع و قابل قبول در این زمینه، نشر بزرنگاه با همکاری آقای غلامعلی قاسمی از استادان مجرب و با سابقه در حیطه آموزش و مشاوره کسب‌وکارهای کوچک و متوسط اثر پیش‌رو را ترجمه و تدوین کرده است. این کتاب به دلیل ارائه تجارب متعدد کشورهای مختلف از خوشه‌سازی صنعتی می‌تواند راهنما و هدایتگر مناسبی برای صنعتگران و مشاوران در حیطه کسب‌وکارهای کوچک و متوسط باشد. به زودی در این حوزه آثار دیگری از نشر بزرنگاه منتشر خواهد شد.